

ROZVOJ OSOBNOSTI 24. 05. 2017

Sudoku a kakuro: Procvičování paměti pomocí číselných rébusů zvládne každý

Historie a původ sudoku Mnoho lidí se domnívá, že sudoku vzniklo v Japonsku a má dlouhou historii. Ani jedno není správné. Autor hry, architekt...

Sudoku a kakuro nejsou jen obyčejné tabulky s čísly. Zaujatě se těmto hlavolamům věnují lidé všeho věku, vzdělání, povolání i národnosti. Rébusy vycházejí v novinách i časopisech po celém světě, ale sudoku a kakuro si stejně tak můžete zahrát i online. Budete se rozhodně skvěle bavit a prověříte si své logické uvažování i matematické schopnosti.

Sudoku

Historie a původ sudoku

Mnoho lidí se domnívá, že **sudoku** vzniklo v Japonsku a má dlouhou historii. Ani jedno není správné. Autor hry, architekt **Howard Garns** ze Spojených států ji vymyslel v roce **1979** a dal jí název **Number Place**. I když po prvním publikování v americkém časopise *Dell Pencil Puzzles and Word Games* vzbudila zájem, o skutečnou popularitu se jí postaral až ředitel společnosti Nikoli Maki Kaji z Japonska. Ten hru zveřejnil ve stejnojmenném časopisu v roce **1984**. Přepočítal systém mřížek a změnil jméno z Number Place na **Suji wa dokushin ni kagiru**, což v překladu znamená zhruba „čísla jsou omezena na jediné“. Stačilo dlouhou větu zkrátit a **sudoku** mohlo spatřit světlo světa.

V Japonsku si získalo popularitu během velmi krátké doby. Hra záhy expandovala do dalších států a

čím dál více lidí si na vlastní kůži mohlo vyzkoušet její půvab. Když se s ní v jednom tokijském knihkupectví seznámil někdejší soudce trestního soudu v Hongkongu **Wayne Gould**, vypracoval **počítačový program**, který umí vymyslet nová zadání hádanky. Také díky tomu, že se objevilo **sudoku** i v britském národním deníku *The Times*, se pak už rychle šířilo do dalších zemí. V roce 2005 se vrátilo zpět do své domoviny, Spojených států. Nyní už pod svým novým názvem. I když se zdá, že **princip sudoku** je založen na matematickém výpočtu, nemá s ním nic společného. Je třeba zapojit logické myšlení. Místo čísel by se v tabulce totiž stejně dobře mohla vyskytovat písmena nebo nějaké symboly.

Jak se sudoku sestavuje?

Předpokládá se, že původní hra **Number Place** byla inspirována latinským čtvercem švýcarského matematika a fyzika **Leonharda Eulera**. Tento „magický“ čtverec se podobal současnému sudoku tím, že každé písmeno se mohlo objevit pouze jednou jak v řadách, tak ve sloupcích. Měl osm řad a osm sloupců. V době, kdy sudoku vychází v časopisu Nikoli, vytváří se každé zadání bez pomoci počítače. S počítačovým programem přišel až právě bývalý soudce Gould. Počítač tedy vytváří tuto hru až od roku 1997. Přesto se dnes používají obě varianty.

Jak se sudoku řeší?

Řešení **sudoku** má své pevně dané zákonitosti. Nejběžnější **mřížka má devět čtverců o devíti polích** a celkem tak vzniká **81 polí**. Do nich musíme vepsat **číslíce od 1 do 9** tak, aby jedna číslice byla vždy pouze jednou jak ve vodorovné řadě, tak ve svislém sloupci i v celém graficky odděleném čtverci. Jak je konkrétní zadání obtížné, závisí na tom, jakým způsobem jsou umístěna předem známá čísla. Existuje přitom vždy pouze jediné správné řešení.

Kakuro

Kakuro přichází jako lavina v polovině prvního desetiletí nového milénia. Tento **kříženec sudoku a křížovky** je opět o číslech. Tentokrát je ale princip řešení odlišný. Plocha je na začátku zcela prázdná, bez předem daných údajů. Mřížka pro **kakuro** se podobá **švédské křížovce**. Černá políčka jsou rozdělena na dva trojúhelníky, ve kterých najdete nápovědu, tvořenou čísly. To jsou součty náležejících k daným buňkám. Je to vlastně kousek sloupce nebo řádku, který je od jiných oddělen dalším „nápovědovým“ políčkem. Podle toho můžeme odvodit, jaká čísla sem patří. Jako u sudoku jsou to čísla od 1 do 9 a nesmí se opakovat ani v řádku, ani ve sloupci. Na rozdíl od sudoku tedy musíte dost počítat, nejen doplňovat čísla.

Sudoku online, kakuro online: zabavte se kdekoliv!

Jak **sudoku**, tak **kakuro** je možné hrát i online. Na počítači, na mobilu, kdekoliv, kde máte přístup k internetu. Můžete si vybrat podle obtížnosti i soutěžit ve výsledcích s ostatními hráči. Stáhnout si lze i aplikace a programy. Vzhledem k tomu, že popularita obou rébusů zatím neklesá a konají se i šampionáty, zřejmě ještě dlouho budou na vrcholu žebříčků oblíbených her.